

ЕТНІЧНЕ СПРЯМУВАННЯ ЗМІСТУ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Розвиток сучасного суспільства характеризується зверненням до етнічної свідомості народу, збереженням традиційного народного мистецтва як генофонду його духовності.

Вітчизняні дослідники І. Бех, Н. Бібік, Г. Ващенко, С. Гончаренко, І. Зязюн, В. Мадзігон, Н. Миропольська, Н. Ничкало, О. Савченко, О. Сухомлинська, В. Тищенко, М. Ярмаченко визначаючи особистість як соціокультурну істоту, наголошують про поступовий перехід до етнічно - диференційованої освіти яка враховує специфіку ментальності й національні особливості українців. В ракурсі даного постулату, актуальною є проблема етнічного спрямування змісту дисциплін професійно-орієнтованої підготовки майбутнього вчителя образотворчого мистецтва. Етнічно спрямована педагогічна теорія і практика широко відображена у народному мистецтві України, етнопедагогіці, етнопсихології тощо.

Народне мистецтво є колективною творчістю етносу та важливою складовою частиною етнічних процесів. Художня традиція (зафіксований у творах мистецтва різних епох розвиток образного засвоєння світу, естетичних уявлень, художнє мислення конкретного етносу) широко відображає сюжетно-образну етнічну й культурну історію народу, а елементи народного мистецтва зберігаються і трансформуються у творчості сучасних народних майстрів.

Наразі питання збереження етнічних художніх традицій у сучасному народному мистецтві широко обговорюється у вітчизняній та зарубіжній літературі вбачаючи великі перспективи його розвитку.

Як зазначає О. В. Чіханова, етнохудожня культура несе в собі багатовіковий досвід життя народу, випробувані в різноманітних історичних ситуаціях способи комунікації всередині свого етносу та з іншими етнічними спільнотами, стереотипи поведінки та виховання, норми моралі, критерії істини та краси [3].

Відтак, зміст етнохудожнього виховання має спрямовуватися на узгодження системи цінностей суспільства, етнокультури, комплексу функцій народного мистецтва у формуванні духовного світу особистості з можливостями їх сприймання та збагачення кожною особистістю в процесі творчого пошуку[1, с. 142-147].

Отже, етнічне спрямування змісту навчання та виховання майбутніх учителів образотворчого мистецтва, зумовлений пошуком нових ефективних шляхів їх підготовки. Адже, народне мистецтво серед багатьох видів мистецтв займає надзвичайне місце, бо воно відображає духовну та матеріальну культуру народу. А також несе в собі одвічні ідеї гармонії людини і природи, рівноваги і життєтворення, перемоги добра над злом тощо.

Наразі важливими функціями народної традиції є збереження та адаптація художньої культури етносу до мінливих соціально-економічних умов. Прийнято вважати народне мистецтво благодатним джерелом та безцінною скарбницею витоків усіх професійних форм і видів мистецтва. А також таким, що надихає сучасних художників ідеалами естетичної довершеності, декоративності, витонченості та досконалості художніх рішень; ефективним естетичним виховним засобом в умовах кризи виховання і девальвації суспільних цінностей у нашій країні.

Якісна професійна підготовка майбутніх учителів образотворчого мистецтва, на нашу думку, тісно пов'язана із сучасними вимогами до рівня підготовки майбутнього педагога-художника. Насамперед, це стосується комплексу взаємозалежних найактуальніших методологічних підходів до змісту дисциплін з декоративно-прикладного мистецтва та народних художніх промислів. Схарактеризуємо основні з них, зазначивши їх етнічну спрямованість. *Науковий підхід* передбачає оволодіння науковими знаннями із питань декоративно-прикладної творчості та народних промислів; *системний підхід* передбачає цілісність процесу засвоєння певного обсягу художніх знань у галузі декоративної та народної творчості; *культурологічний підхід* надає можливість розглядати проблеми художньо-педагогічної освіти в контексті національної та світової художньої культури; *професійний та особистісно-орієнтований підходи* передбачають орієнтацію системи навчання декоративної та народної творчості на

особистісне і професійне самовизначення майбутнього педагога-художника; *технологічний підхід* передбачає засвоєння та застосування сучасних освітніх інформаційних технологій (для розв'язання професійних завдань з художнього проектування композиційних завдань декоративно-прикладної та народної творчості); *підхід відповідності сучасному стану культури*, що безпосередньо стосується конструювання змісту художньої освіти. Останній передбачає, як зазначають автори навчально-методичного посібника «Основи вжиткової творчості і методика викладання», знання та аналіз тенденцій розвитку світової художньої культури, уміння оцінювати досягнення національної культури [2]. Отож, під час конструювання змісту навчальних предметів з декоративно-прикладного мистецтва та народних художніх промислів важливо враховувати сучасний стан та перспективи їх розвитку. Майбутній учитель образотворчого мистецтва має розумітися на ролі мистецтва у розвитку цивілізацій, сучасних художньо-естетичних проблемах, цінностях художньої творчості тощо.

Список використаних джерел:

1. Бучківська, Г. В. Проектування етнохудожнього середовища в контексті професійної підготовки майбутніх педагогів / Г. В. Бучківська // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Педагогіка : збірник / М-во освіти і науки України, Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. - Тернопіль, 2011. - № 3. - С. 142-147.
2. Основи вжиткової творчості і методика викладання : навч. посіб. / М. І. Резніченко, Т. П. Ковальчук, Л. Р. Богайчук та ін.. – Тернопіль : навчальна книга – Богдан, 2011. – 224 с.: іл..
3. Чиханова Е. В. Этнохудожественное образование, как процесс индивидуального становления и развития творческого потенциала бакалавров дизайна [Електронний ресурс] / Е. В. Чиханова. – Режим доступу : http://www.mier.edu.ru/uploaded/chihanova_enf2010.pdf. – Назва з титул. екрану.